

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčije celestno . 29.—
za ostale inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENECE

== Inserati: ==
Enostolpna poltivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenimki nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. Sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Državni zbor.

Rotšild proti Bilinskemu.

Splošno pozornost vzbuja med poslanci, ki jih je še veliko zaradi odsekov na Dunaju, spor med Rotšildom in Bilinskim. Znano je, da je zadnje posojilo Bilinski oddal poštni hranilnici, ki ga je izvedla brez Rotšilda. Tudi sedanje posojilo je oddal Bilinski poštni hranilnici, ki je razdelila tistih 230 milijonov kron dolga domačim bankam, a pridobila za nabavo posojila tudi nemško banko v Berlinu, ki ima samo v Berlinu 43 menjalnic. Dozdaj je bilo nekaj navadnega, da je zalagal našo državo z denarjem zgolj Rotšild. Prezrl ga sicer tudi zdaj niso in so mu ponudili del posojila, a Rotšildu se je zdelo za malo, da ni sam dobil vsega posojila in odklonil je sploh vsako sodelovanje pri sedanjem najetju posojila. Krščanskosocialna stranka, ki zdaj vlada v Avstriji, je po Bilinskem zato, rabimo »diplomatičen« izraz, disgustirala Rotšilda, da mu vrne milo za neudrago, ker je Rotšild pred leti nahujskal pariške in londonske judovske bankirje, da niso posodili rajnemu dr. Luegerju denar, ki ga je potreboval za nove plinarne. Takrat je dobil dr. Lueger potreben denar pri berlinski nemški banki. Zdaj, ko so prišli krščanski socialci do odločilne moči v naši državni polovici, so Rotšildu pokazali, da se denar dobi tudi brez njega in celo proti njegovi volji.

Razprava o dispozičnem zakladu v proračunskem odseku.

V včerajšnji seji proračunskega odseka je bila večja razprava. Šlo se je za dispozični zaklad. Kramar je v svojem govoru želel, naj se narodni boj ne razvije v barbarizem, Romancuk je želel, naj bi bila vlada prijazna Rusinom. Adler je napadal vladno časopisje. Vavclav Kotlař je naglašal, da nastopa »Slovanska Unija« za enakopravnost v mnogojezičnih deželah na severu in na jugu.

Bienert je priznal, da sedanje finančno stanje ni ugodno. A povoda za pesimizem ni in se bo našla pot za vzdrževanje dohodkov in izdatkov. Rekel je, da ne nasprotuje Slovanom in da hoče delati na poravnavo nasprotstev. Hrasky naglašala, da je sedanja vlada protiusustavna, ker nima večine in se naslanja le na slučajna glasovanja, ne pa na večino narodov. Slovanski na-

rodi ji ne morejo zaupati. Dr. Žitnik polemizuje proti instituciji ministrov kranjanov. Zahteva, naj se državna ustava izpremeni v smislu narodne enakopravnosti. Dr. Žitnikov izboren govor še objavimo. Govorita še dr. Conci in d'Elvert.

Finančni odsek.

Bilinski je včeraj prošil v finančnem odseku, naj se prej ko mogoče reši davek na žganje, osebno dohodninski davek in davek na vino v steklenicah. Davek na žganje naj bi se uveljavil 1. septembra, ostala dva pa 1. januarja 1911. Stözl je predlagal, naj se izvoli pododsek trinajstorič, ki naj prouči in poroča odseku o vladnih predlogih glede na osebno dohodnino, na konzumni, dedni in podarilni davek. Glabinski se je pridružil Stözlju.

Narodno-gospodarski svet

je rešil predlogo o petrolejnih rezervarijih, nato pa Schrammelov predlog o kaznovanju kontraktne prelomitve.

Socialno-zavarovalni odsek

je sklenil, da se pritegnejo poljedelski delavci v celoti socialnemu zavarovanju. Rešili so §§ 7., 8. in 9. do 15. Prihodnjo sejo ima odsek po grških pravoslavni velikonočnih praznikih.

Odsek za državne nastavljenice

je imel v torek in sredo seje, v katerih se je razpravljalo o načinu razprave o službeni pragmatiki državnih uradnikov in služabnikov. Sklenilo se je, da se vrši meseca maja enketa državnih uslužbencev, in sicer v treh oddelkih. V prvem bodo uradniki, v drugem državni služabniki in v tretjem oni uslužbenici, ki ne spadajo sedaj v vrste stalnih uradnikov in služabnikov. Izvolili so pet poročevalcev, in sicer: Čeh, Mayer, Tomaševski, Gostinčar in pl. Stranski. Vsakemu teh se je poverilo posebno poročilo. Gostinčar je dobil odstavek II. o dolžnostih.

Turkom se godi v Albaniji slabo.

Albanci niso nikdar bili pravi sultanovi podložniki. Vsi turški poizkusi, popolnoma poraziti Albance, so doživeli poraz. Povestnica zadnjih treh stoletij obsega neštevilno albanskih uporov proti Turkom. Sedanja vstaja je pa še osobito važna zato, ker se bore proti mladoturškemu režimeju v vrstah albanskih vstajsev pristajši in častniki po mladoturških odstavljenega sultana Abdul Hamida. V vstajo je zapleten tudi

princ Gika, ki hoče postati albanski vladar. Princ Gika vodi v Bukareštu albansko ligo. Objavil je francosko knjigo, v kateri dokazuje, da ima pravico do albanskega prestola in da je edino on odgovoren za sedanjo albansko vstajo. Mladoturkom se v Albaniji ne godi najboljšje. Najnovejša poročila so taka, da sklepamo lahko iz njih, da je mladoturški položaj v Albaniji naravnost obupen, kljub temu, da pride o vstaji med svet le to, kar pripusti mladoturška cenzura, ki se prav nič ne razločuje od turške cenzure pod vlado odstavljenega »tirana« Abdul Hamida.

Turški poraz pri Pimlji.

Kakor se poroča iz Skoplja, je odrinil general Turkos paša 26. t. m. z veliko močjo v Prištino. Turkos paša ima 15 bataljonov in eno baterijo s štirimi gorskimi topovi in z osmimi mitraljezami. Turkos paša se je vozil z avtomobilom. Bitke pri Pimlji se je udeležilo 10.000 Albancev. Bitka je trajala nad šest ur. Albanci so takoj začetkoma vrgli desno turško krilo nazaj. Turško središče in levo krilo zaradi poraza na desnem krilu samoobsebi umevno ni moglo napredovati. Prodiranje v Prištino je zato nemogoče. Kakčak prelaz imajo Albanci še vedno zaseden. Položaj turških čet je zelo prekeren. — V bitki pri Pimlji so bili torej Turki popolnoma poraženi, dasi tega mladoturško poročilo ne priznava v celoti. Zelo sumljivo je, ker mladoturško poročilo o pimljski bitki zamlčuje število svojih izgub. Ker so Albanci vrgli takoj desno turško krilo nazaj, so se brez vsakega dvoma morali Turki boriti v nadaljnji šesturni bitki za to, da Albanci niso uničili cele turške armade. Bitka se je torej bila pred vsem za to, da ni zadela turškega središča in desnega krila tista usoda, usoda popolnega poraza, ki je doletela turško desno krilo. Turki so se morali boriti tudi za to, da jim Albanci niso odrezali središča od desnega krila. Najbrže se je pa moralo Albancem umakniti tudi turško središče in turško levo krilo, ker v zavitem mladoturškem poročilu o pimljski bitki, da turško središče in levo krilo nista mogla napredovati, pravzaprav pomenja in se mora čitati tako, da je moralo gledati turško vodstvo na to, da sta ostala turško središče in levo krilo v višini tiste smeri, v katero je bežalo pobito turško desno krilo. Turška operacija ni imela drugega izhoda, kakor da se je umikala »nepobita« ostala turška armada nazaj, ker če bi tega ne bila storila, bi bili

Albanci popolnoma uničili turško desno krilo in seveda razbili tudi po desnem krilu ne več zavarovanega turškega središča. Pimljska bitka tudi kaže, da so morali Albanci Turke presenetiti in da Turki niso prav nič skrbeli za varnostno službo, bodisi v ospredju, bodisi ob strani, bodisi v ozadju svojega levega krila, ker celo krilo armade 15 bataljonov s topovi in z brzostrelnimi puškami se kar tako meni nič tebi nič ne vrže nazaj v tistem trenutku, ko se nasprotnika spopadeta. Mogoče je pognati nazaj nasprotnika le takrat, kadar prav nič ne skrbi za varnost svojih čet. Ravno to, ker mladoturki ne prijavljajo podrobnosti pimljske bitke, kaže, da ni Turkos paša v svojem lepem avtomobilu storil svoje dolžnosti, da zavaruje svojo armado, da se je v orientalski svoji komodnosti zanašal na mohamedanski kizmet, ki se mu je pa izneveril in da je podcenjeval svoje albanske nasprotnike. Če moderna armada skrbi za varnost svojih čet po modernih načelih velike in male vojske, je izključeno, da vrže najhrajnejši sovražnik kar celo krilo že začetkom bitke nazaj. Za to so potrebne ure in ure in ogromne žrtve na obeh straneh. Nič se ne bomo čudili, če doznamo, da Turkos pašo vojno sodišče vsled skrajne neodpustljive nebržnosti obsodi na smrt. V zvezi s turškim porazom pri Pimlji so v zvezi tudi naslednja poročila.

Albanci osvojili Kačanik.

Iz Skopelj se poroča: Položaj v Albaniji se je poslabšal. Mitroviški poštni vlak ni mogel voziti, ker Albanci nočejo jamčiti za varnost železniškega osehja. Albanci so osvojili Kačanik, razorožili in zapodili orožništvo. Železniški promet v Albanijo je ustavljen. Kajmakam je pobegnil. Vstašem se pridružujejo novi tisoči in tisoči. Od turške armade same že tri dni ni nobenih poročil. Vstaši imajo Kačanik še vedno zaseden. V pečanski okolici so neprestani boji.

Slovesna otvoritev velike mednarodne umetniške razstave v Benetkah.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Dne 23. t. m. so slovesno otvorili IX. mednarodno umetniško razstavo v Benetkah. Dan je bil prekrasen; vse ljudstvo pokonci, tujcev nebroj, okna in

brezskrbni in neprevidni otrok, kot sem bil pred tem dogodkom.

Prvo minuto je bilo čudovito lepo, ko sem sam stal v čolničku in z robcem pozdravljal ljudi, ki so postajali vedno manjši in manjši, toda oh! kako samotnen sem bil pa potem, ko sem pogledal okolu sebe; povsod vse prazno. Čudne občutke ima človek, če vidi, da je daleč naokoli sam edino živo bitje in da je prepuščen le sam sebi. Pričelo me je čimdalje bolj zebsti in prsti so mi skoraj popolnoma premrli tako, da bi bil lažje verjel, da je božič, ne pa poletje. Zrakoplov se je pa dvigal vedno višje in višje. K sreči je postavil profesor v čolniček košarico, v kateri je bil kruh in steklenico žganjice. Ker me je tako presneto zeblo, sem se okrepčal s požirkom ter nato po vrvi splezal do zrakoplova, v katerega sem s svojim žepnim nožičem vbodel dve precejšnji luknji. Bilo ni posebno prijetno viseti samo na vrvi ter se gugati med nebom in zemljo, a moralo je biti, ker drugače bi bil zmrznil. Boga hvalim, da me niso videle sestre, kako sem splezal, kajti te bi bile tako kričale, da bi bil že strahu izpustil vrv in padel na tla. Ko sem priplezal zopet v čolniček, sem pojedel kos kruha, se zavil v odejo in kmalu zaspal.

Ko sem se zbudil, bila je že noč.

LISTEK.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.
(Dolje.)

Živijo! Peljal se bom! Poprej sem odložil pero in tekel naravnost v hotel, kjer profesor stanuje. Doma sem rekel, da grem Suzi obiskat, toda komaj sem pritekel do hotela, že sem bil pri profesorju in ga prošil, da me vzame s seboj. Rekel je, da zelo rad, če mi le stariši dovolijo. Ali ne bo to krasno? Upam, da mi ne bodo prošnje odbili. Slaven bom postal, ker še noben deček ni v mojih letih kaj podobnega izkusil.

Prav čudno mora izgledati zemlja iz višine, v kateri se ljudje vidijo majhni kot muhe. Najrajši bi doma o nameravanem izletu molčal, ker mi sicer lahko prepovedo. Kar brez dovoljenja hočem iti. Zelo prijetno in šaljivo bi bilo, če bi se pred profesorjem zlezel v zrakoplov in se sam odpeljal. Prvi deček bi bil, ki se je kedaj sam dvignil in šel bi lahko, kamor bi hotel. Peljal bi se v zrakoplovu do Čikage, kjer bi se izkrcal in šel z brzovlakom nazaj domov. Ali pa bi počakal toliko časa, da

se zemlja nekoliko zasuče in potem bi videl Kitajsko, ki je sedaj pod nami. Na prvega Kitajca bi vrgel vrečo peska. Jutri na vse zgodaj moram še poizvedeti pri profesorju, kako se zrakoplov vodi.

Danes je šla Janezkova mati na trg in jaz sem porabil to priliko ter zlezel na sosedov vrt, kjer sem po dolgem iskanju srečno našel stekla stričevih očal. Natočil sem navadno vodo v malo steklenico ter mu svetoval, da naj si zvečer s to vodo umije oči. Zjutraj predno je vstal, sem že spremenil stekla v očalih in komaj si jih je nataknil na nos, že je videl dobro kot prej. Iz veselja mi je podaril cel cekin. Ker mu nikdar ne povem, da se mu časih pačim za hrbtno, pravi, da sem priden dečko in povedal mi je tudi, da je že napravil novo oporoko, v kateri sem jaz določen za glavnega dediča. Sedaj pa, ljubi dnevnik moj, hočem te zakleniti v svoj pisalnik, ker drugače mi preradovedna Beti utegne zopet prekrizati cel lepi načrt in še krasnejšo vožnjo v zrakoplovu. Lahko noč! Še nekoliko bom molil, potem grem pa spat. Ljubi Bog mi bo že oprostil porednost, ker ve, da ničesar nalašč in iz slabega namena ne naredim.

Izdajatelj jeva pripomba: Gotovo bodo prijazni braveli, ki so do-

slej zasledovali pričujoči dnevnik, vendar nekoliko pomilovali malega Jurčka — kljub njegovi porednosti — če izvedo, da je izvršil svojo namero in se res sam v zrakoplovu dvignil v zrak. Morda je sam odrezal vrv, ali pa se je zrakoplov slučajno odtrgal, toda ravno ko je hotel profesor splezati v na zrakoplov pritrjen čolnič, kjer je Jurček že ponosno sedel, se je ta nenadoma stresel in začel dvigati kvišku. Klic strahu je pretresel množico, ko je zagledala malega Jurčka, ki je sam stal v čolničku ter se mahajoč z belim žepnim robcem z grozno naglico dvigal v zrak.

Pretekel je teden po teh dogodkih in ni bilo še glasu o mladem zrakoplovcu; tudi oni, ki so v začetku še upali, da se morda še vrne, so obmolknili.

25. V zrakoplovu.

Moj ljubi, dragi dnevnik, ali je mogoče, da te še vidim? Nisem pričakoval, da se še kedaj vrnem v hišo svojih očetov. Robinzonu bi iz srca privoščil, da bi bil v moji koži, a za me malega dečka je pa preutrudljiva in prenevarna taka vožnja. Seveda je bilo prvo minuto zelo prijetno, a potem je postal moj položaj strašen. Vprašal sem Beti, če mi niso osiveli lasje — vsaj pričakoval sem, da mi bodo. Nič več nisem oni

balkoni na palačah ob »Canal grande« vsi odprti in polni občinstva ter dam v bogatih toaletah.

Ob 9. uri 30 minut se odpeljejo od mestne hiše v gala-gondolah potomec slavnih dožev, tudi po krvi, župan grof Grimani, potem prefekt, minister za zunanje zadeve, di San Giuliano, naučni minister Credaro, zastopniki poslanske zbornice in senata in drugi odličnjaki, ki gredo čakati vojvoda abruškega, zastopnika kralja pri otvoritveni slavnosti.

Vojvoda v admiralski uniformi se izkrca in se s spremstvom in gospodi, ki so ga prišli čakati, poda v krasno okrašenih gondolah k razstavi. Ljudstvo ploska, godba pa zaigra kraljevo himno. Osrednja dvorana razstave, namenjena za sprejem, je že ob desetih bila napolnjena občinstva, oblastev, tujcev in zastopnikov zunanjih držav. Predno pride vojvoda, si ogledujejo vsi čudovite umotvore, ki so v osrednjem salonu razobešeni, predvsem Francoza Rolla »Štrajk rudarjev«, Španca Ortiza »Praznik svete patrone Atzare« in Rusa Gorelova »Ponižanje krivovercev«. — Zdajci se začujejo odmevi kraljevske himne, v salon pa stopi abruški vojvoda, sprejet od navdušenih vzklikov. Potem se svitla gospoda vsede, župan grof Grimani ka začne govoriti otvoritveni govor. Povdarja, da je že 15 let, odkar se je ta stavba zgradila in namenila za razstavljanje umotvorov iz celega sveta. Pravi, kako so Benetke rade sprejele moderne simbolistiške in impresionistiške umetnine, da pa se niso zane-marjali stari mojstri, in tako se nahajajo tudi v letošnji razstavi podobe velikih mojstrov devetnajstega stoletja. Posebno omeni nestorja moderne umetnosti, skoro devetdesetletnega Jozef Israelsa, ki je še vedno mladeniški na duhu. Sprejeli pa smo v Benetke tudi tuje umotvore celo najmanjših narodov, zakaj Italijani smo strogo narodni v političnem oziru, v kraljestvu duha in idej pa gostoljubni nasproti vsakomur. Nato pozdravi zlasti tuje umetnike.

Za njim govori naučni minister Credaro. Danes ne plovejo več beneške barke po vseh svetovnih morjih osvajat tuje dežele in zbirat bogastva, ampak Benetke zbirajo zdaj v sebi umetnine vesoljnega sveta. Umotvori niso več zato, da krasijo samo hiše bogatašev, ampak tudi, da delavca razvesele, uče in plemenitijo. Benetke so kakor nalašč za umetnost. Njena posebna lega jih varje pred protiestetičnimi vplivi vsakdanjosti. Potem govori minister, ki, kakor znano, pripada radikalni demokratski stranki in je precej svobodnomisleca, o tem, kako je danes estetična vzgoja širokih mas nujen problem in sodi, da krščanstvo ni toliko na narode delovalo po svojih pridigah, ampak po svojih umetniških vplivih, glasbi in omamljivimi barvami. Tudi demokracija se mora danes navzeti estetskega duha, ki jo bo osvobodil egoizma in sirovosti. Umetniška vzgoja se mora začeti pri delavcu in kmetu, najprej s tem, da si sezida svetle domove, pristopne zraku in luči. Ker tega sam ne zmora, mora tu država pomagati. Potem preide na šolo, ki mora postati

Lunini žarki so z bledim svitom obličevali krajino pod menoj. Plaval sem popolnoma mirno čez nekaj, ki se je svetilo kot srebro. Ker je zrakovlop počasi padal, sem kmalu lahko spoznal, da se razprostira pod menoj široko jezero, ali pa celo nepregledno morje.

Čisto jasno sem izpoznal, da bom v tej vodi sklenil svoje mlado življenje in da mama ne bo nikdar izvedela, kje je gomila njenega edinega sinčka. Pred dušnimi očmi se mi je vrstil slučaj za slučajem, s katerim sem kdaj razžalil svoje stariše. Izkusil sem, da bi vrgel vrečo peska iz čolnička in se potem dignil višje, toda ni šlo. Vdal sem se torej v svojo usodo ter pojedel dva kosa maslenega kruha.

Čez nekaj časa sem pogledal, kdaj da padem v vodo in zagledal čisto pod seboj majhen otoček in predno bi bil mogel naštet do deset, je padel zrakovlop kot tič na precejšnje drevo blizu obrežja. Hitro sem izstopil ter ga privezal na drevesno deblo, ker sem se bal, da mi ne uide. Ker je bilo precej toplo, sem kmalu zopet sladko zaspal in ko sem se zbudil, je bil že lep jasen dan.

»Hej, Jurček,« sem si mislil, dobro si jo izvozil! Samcat na zapuščenem otoku! Sedaj si moraš hitro postaviti kočjo, da boš imel pošteno zavetje. Pojedel sem zopet kos kruha in v košarici je ostal le še en, reci en mal kosček; komaj sem se premagal, da se nisem še tega polotil. Bil sem strašno žejen in ker je bila krog in krog mene sama voda, sem jo pokusil in, oj veselje, bila ni morska, temveč sladka, dobra voda.

(Dalje sledi.)

otrokom ljuba, vzgojiteljica umetniškega čuta.

Ko so bili govori končani, se je začelo ogledovanje razstave. Abruški vojvoda in njegovo sijajno spremstvo se ustavijo pri vsakem večjem umotvoru, katere jim tolmači predsednik, znani Fradeletto. Najprej je na levo osrednjega salona španska dvorana, kjer so največjega občudovanja vredne slike umetnikov: Benlliure, Chicarro, Lopez Mezquita in Zulcaga. V drugi sobi je kolektivna razstava mojstra francoskih impresionistov Pierre Auguste Renoire, v drugi realistične slike Gustava Courbet. Prekrasna je soba 8: individualna razstava Angleža John Lavery in nadalje soba, kjer je razstavil Holandec Josef Israele, in pa ona, kjer vise umetnine Dunajčana Gustava Klimta. Nič manj niso znamenita dela Nemcev Oskarja Zwintcherja in Ludovika Dilla. Slikarju Rollu, Francozu, vsi čestitajo, zlasti na podobi »Deloc«. Med kiparskimi umotvori so zlasti monumentalna dela Bugattijeva, Bartholomejeva in Dalonjeva. V posebnem oddelku je razstavil Amerikanec Penell delikatne akvaforte, dolgo pa se je mudil abruški vojvoda v dvorani, namenjeni Čehom in Poljakom in pusti si predstaviti češkega arhitekta Jana Kotero, ki je dvorano opremil. Lahki imajo svoj oddelek, najbolj znamenite so tu slike umetnikov: Maggi, Gianni, Ferro, Saccaggi, Zaccheri, Follini, Pollonera, Tavernier, Cavalleri in skulpture Canonica in Ceragiola; znana slikarja Brass in Fragiaco mo sta posebi razstavila. Laški umetniki so zastopani in zbrani po posameznih pokrajinah, tako imamo beneško dvorano, toskansko, lombardsko itd.

Potem slede Belgijci, ki se vedno zelo odlikujejo, topot tudi. Tu je kolektivno razstavil Fran Courtenz. Ogrji imajo seveda tudi svoj paviljon; vojvoda si je dal predstaviti ogrskega umetnika Roberta Nadlerja. Skoro najbolj pa se odlikujejo Angleži, ki razpolagajo s silnimi umetniškimi individualitetami: Lambert, Taylor, Grosvenor Thomas in kipar George Frampton.

Okoli opoldne se vojvoda odpelje. Vojaki prezentirajo puške in kraljeva ladja »Andrea Doria« odda častne strelje. Vojvoda se poda v kraljevo palačo. Zvečer je grof Grimani priredil banket, katerega so se vsi odličnjaki udeležili, v gledališču »Fenice« pa se je vršila slavnostna predstava.

Tako je bila slovesno otvorjena veličanska mednarodna razstava v Benetkah, morski kraljici. — Udeležniki binkoštnega izleta »Ljubljane« v Benetke bodo poleg starih beneških znamenitosti ogledali si tudi to najnovejšo, ki je za Benetke privlačna sila tujcev iz celega sveta.

EGIPČANSKA REVOLUCIJA.

Iz Egipta dohajajo v London zelo vznemirljiva poročila, ki napovedujejo, da se pripravlja v Egiptu revolucija. Položaj je že tako napet, da se že boje vmešavanja neke druge velesile, če Angleška krepko ne poseže vmes. Glede na neugoden položaj v Egiptu je angleški kralj Edvard nenadoma zapustil Biaric. Velesila, ki jo sumijo Angleži, da se hoče vmešavati v egiptanske zadeve, je seveda Nemčija.

ANGLEŽI IN AVSTRIJSKI DREAD-NOUGHTI.

Angleže grozno skrbe tisti štirji dreadnoughti, ki jih namerava zgraditi Avstrija. Mac Kenno, prvega lorda admiralitete je vprašal Burgoyne, če zna, da kupi tiste štiri avstrijske dreadnoughte, ki se zdaj v Avstriji grade, Nemčija, če bi jih ne mogli plačati avstro-ogrski vladi zaradi sitnosti po parlamentih. Na vsa vprašanja je odgovarjal Mac Kenna, da mu uradno ni nič znanega, da je pa glede na avstrijske dreadnoughte neuradno popolnoma informiran in da o tem, kar vojni atašeji poročajo, ne mora obveščati zbornice.

VTIHOTAPLJENJE OROŽJA S CARJEVO JAHTO.

Proti osobju cerjeve jahte »Standard« so uvedli preiskavo, ker so s »Standardom« vtihotapljali orožje. — Pripravlja se velikanski škandal.

ZAMORSKA KUBANSKA VSTAJA ZADUŠENA.

Kubanski zamorci so se nameravali upreti, a vlada je zaprla 60 zamorcev zarotnikov z njihovim voditeljem generalom Espinojem in tako zadušila nameravano vstajo v kali.

PREOSNOVNI NAČRT ZA TURŠKO MORNARICO

izkazuje dve veliki oklopnici, eno oklopno križarico in večje število torpedov in torpednih lovcov za skupno svoto pet milijonov turških funtov (približno 115 milijonov kron). Ker Turčija

nima lastnih ladjedelnic, se razne države ljubeznivo ponujajo za izvršitev dela, zlasti Francija se dela prijazno in se sklicuje na svoje dobre odnose s novim turškim režimom. Toda pri takih stvarih pač ne more odločevati priateljstvo, ampak strokovna sposobnost in v tem oziru se Franciji ne more dati posebno priporočljivega izpričevala. Sicer pa so načrt izvršili angleški častniki in ti bodo že izkušali napeljati vodo na angleški mlin.

Štalarske novice.

Š Volitev župana v Št. Ilju. Iz Št. Ilja v Slovenskih goricah se nam piše: Zadnji torek, dne 26. aprila bi se imela vršiti volitev župana v Št. Ilju. Ker je eden slovenski odbornik resno in hudo obolel, se tudi ostali slovenski odborniki niso udeležili volitve. Zategadelj ni bilo navzočih dovolj odbornikov in volitev se ni mogla vršiti radi nesklepčnosti. Nemci so kar pihali od jeze, ker so računali, da bo postal Fišereder župan, ker oboleli slovenski odbornik Fluher ni mogel na volišče. Prihodnja volitev se vrši v osmih dneh. Če ozdravi Fluher, tedaj bo med našim Thalerjem in nemškim Fišerederjem odločil žreb.

Š »Absolutna narodnost«. Profesor Jošt v Celju je prodal svojo hišo v Vrtni ulici v Celju Nemcu (!) Kullichu, ki dela nagrobne spomenike za umrle. Morebiti napravi tudi nagrobni spomenik slovenski »absolutni narodnosti« s krvavo manjšeto na čelu!

Š Profesor dr. Eisner na celjski višji gimnaziji, ki je toliko slovenskih dijakov vrgel iz nemščine in žalil v razredu odvelniški stan, je dobil dopust za tri mesece radi bolezn. Nadomestuje ga povečem suplent dr. Jedlička.

Š Duhovniške izpremembe. Č. gosp. Jožef Poplatnik, dosedaj kaplan na Hajdinu, bo 1. majnika umeščen za župnika pri Materi božji na Polenškaku. Prestavljeni so gg. kaplani: Ivan Šketa iz Kozjega na Hajdin, Jakob Palir iz Ptujске gore v Pišeče, Franc Ostrž, prej kaplan pri Sv. Martinu v Rožni dolini, sedaj na dopustu na Ptujsko goro.

Š Jarenina. V občini Polička vas je bil županom izvoljen dne 24. t. m. vrli pristaš »Kmečke zveze« gosp. Leopold Lednig. — Za jareninsko občino pa volimo župana v nedeljo, dne 1. maja. — Kakor slišimo, se bo vršil v nedeljo, dne 29. maja v Jarenini velik mladeniški shod. Že sedaj opozarjamo vse sosedne mladeniče, bralna društva in mladeniške zveze v Slovenskih goricah na ta shod. Tukaj v Jarenini se je položil temelj organizaciji slovenske mladine, upamo torej, da bo tudi ta shod prava živa slika probujenosti naše mladine v Slovenskih goricah. — Naša »Posojilnica« ima dne 8. maja svoj letni občni zbor.

Š Konjiška nadžupnija je povzdignjena v arhidiaconijo. Č. g. nadžupnik in dekan Fran Hrstelj je imenovan za infuliranega arhidiakona. Čestitamo!

Š Volitev v Ljutomerski občinski zastop. V petek volijo v okrajni zastop kmečke občine osem zastopnikov. V tej kuriji za Slovence ni nobene nevarnosti. V sredo je volilo veleposestvo. Slovenci so skoro soglasno volili svojih osem zastopnikov. Nemci se volitev niso udeležili. Ljutomerski okrajni zastop torej ostane, kakor je bil, v slovenskih rokah. Čast slovenskim volivcem!

Š Nesreča v Rajhenburgu. Pri pokrivanju stolpa nove cerkve v Rajhenburgu se je vsled neprevidnosti smrtno ponesrečil delavec Anton Hribar.

Š Banka »Slavija« slovenski zavod? Kdor še vedno misli, da je »Slavija« slovenski zavod, ta naj pogleda v poslovanje mariborskega glavnega zastopnika »Slavije«, g. Ivana Verasa. Ta prononsiran Slovenec (?) dološilja odločnim Slovincem samonemška pisma z nemškimi naslovi. Nekemu našemu prijatelju je prišel pred kratkim v roke v nemščini skrupucani dopis tega junaka, ki svedoči, kako veliko slovensko rodoljubje vlada med uradniki »Slavije«. Kaj poreče k temu veliki Slovan Ivan Hribar?

Š Uboj. V nedeljo zvečer so trije divjaki napadli in grozno pobili gosp. Ivana Letonja, pisarniškega pomočnika pri kazenskem oddelku c. kr. sodnije v Ptuj. Gospod Letonja je šel v nedeljo obiskat svojo mater v Kicar pri Ptuj. Že dalje časa so kicarski fantje kuhali jezo nad slabotnim, komaj 20 let starim rojakom. Nek kicarski fakin je bil namreč pri ptujski sodnji obsojen, da mora plačevati stroške za vzdrževanje svojega nezakonskega otroka; in pri tej obravnavi je bil g. Letonja sodnikov tajnik. Svoj maščevalni čin so fantje izvršili v nedeljo, dne 24. t. m. Ko se je namreč gospod Letonja zvečer

vračal v Ptuj, ga je zvalil eden fant v krčmo; njegovi sodrugi pa so se tačas pripravljali na boj. Ko je potem Letonja zapustil krčmo, so planili na njega in ga s koli in železnimi drogi pobili na tla. Nato so mu še ukradli uro in denarnico; s krvjo popolnoma oblitega in težko ranjenega so ga potem pustili v travi ležati. Drugi dan šele ob 11. uri so ga ljudje našli brezvestnega in ga potem prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer je še isto noč izdihnil svojo dušo. Pogreb je bil v četrtek; pokopal ga je njegov brat č. g. Franc Letonja, kaplan pri Sv. Martinu blizu Slov. gradca.

Š V smrt na vsak način. Duh se je omračil vsled domačih preprirov in drugih družinskih bridkosti pridnemu in vzglednemu posestniku Jožefu Voglarju v Gruškovcu pri Sv. Barbari v Halo zah. Nek notranji glas mu je vedno pravil, da se mora umoriti. V nedeljo zjutraj, ko so drugi odšli v cerkev, si je prerezal žile na rokah in levi nogi, a ni še umrl, temveč spravili so ga v bolnišnico v Ptuj. Tam pa je drugo noč skočil s prvega nadstropja na dvorišče, pri čemur se je tako težko poškodoval, da je še isti dan umrl.

Š Topničar utonil. V Pulju je padel v morje in utonil topničar Kranjc doma iz Celja. Ni še dognano, se je li ponesrečil ali če je skočil sam v morje.

Dnevne novice.

+ Nemški nacionalci zoper rajhovskega pastora Albanija in zoper njegove napade na spodnještajerske Nemce! Kakor znano, je »Slovenec« obširno komentiral govor pastora Albanija, ki je duša naseljevanja rajhovcev okoli Št. Ilja, in je pribil, da je Albani jasno izdal, da je sudiarkovsko delo nemoralno. To je nemške nacionalce seveda hudo udarilo, nekaj časa so molčali, zdaj so pa primorani se oglasiti. In sicer piše »Deutsche Wacht« 27. t. m. na uvodnem mestu dobesedno tako-le: »Pred nekaj dnevi je evangeliški pastor dr. Albani iz Lipnice na nekem sudiarkovskem zborovanju v Ljubnu imel govor, kojega vsebina je v ogroženih nemških pokrajinah izzvala ravnotoliko ogorčenja, kakor ga je vodilno slovensko in pa nemško-klerikalno časopisje z žgočo ironijo sprejelo. Dr. Albani je med drugim dejal sledeče: »Domače nemško prebivalstvo na jezikovni meji ni veliko vredno. Vsled nemarnega subvencijskega gospodarstva je korumpirano. Tudi »Sudiarka« je tega kriva. Reče se: »Den Brüder im bedrohten Land, warmhülend Herz, hilfreiche Hand!« To »gorkočuteče srce« pa je bilo pomehkuževanje ljudi na jezikovni meji, »pumpanje« na »Nimmer — Wiedersehen«. Zato je tam doli tudi vse »poludran«. Dr. Albani pa s svojo vzvišeno grajo ni bil preveč enostransk. Zdi se mu namreč, da tudi virmemberški naseljenci v Št. Ilju v moralnem oziru ne stoji previsoko, zakaj njihove hčere kaj rade plešejo z izprijenimi vindišarskimi fanti, očetje pa se tudi ne boje imeti razmerja s slovenskimi posli. Tudi mu to ni prav na delovanju »Sudiarme«, da ne kupuje samo slovenskih, ampak tudi nemška posestva in nanje naseljuje rajhovske Nemce. Končno je trdil dr. Albani, da obstoja med domačimi Nemci v naseljevalnem ozemlju in rajhovi neprijazno razmerje. Če bi te trditve evangelijskega župnika dr. Albanija odgovarjale resnici, bi se morala v resnici »Sudiarka« razdružiti. Društvo, ki za take namene toliko žrtvuje, nemštvo le onečaščuje. Slovensko časopisje je dr. Albanijeve napade hlastno pograbilo. Tako pravi ljubljanski »Slovenec«: »Neumnosti, ki jih je Albani izčeval, bo »Sudiarka« drago plačala.« Mi se bojimo, da ima slovensko klerikalno glasilo prav, tembolj ker se »Sudiarka« ravnokar pripravlja, da v porotni dvorani zavrne klerikalne napade. Seveda — dr. Albaniju v Lipnici je bistvo narodnega boja tuje, tuji so mu težki gospodarski boji, ki jih ima vsak Nemec v ogroženem okraju prestati, boji, o katerih se evangeliškemu fajmoštru v Lipnici ne sanja. Zato je brezvestnost brez primere, če se postavlja za sodnika na ozemlju, ki mu je tuje, in vsak Nemec se mora vprašati, ako se dajo take trditve spraviti v soglasje z moralno čistostjo nemškega duhovnika! Spodnještajerske podružnice »Sudiarme« so svoji časti dolžne, da napade dr. Albanija na glavnem zborovanju v Lincu zavrnejo in zahtevajo jasen razgovor glede njegovih žalitev. Mi stojimo na stališču, da se mora moža, ki tako postopa zoper lastne rojake v ogroženih okrajih, iz vrst »Sudiarme« izključiti! Kar se pa tiče losvonroma, ki ga dr. Albani tako propagira, se nam zdi, da bo to gibanje po

njegovem ljubenskem čvekanju zelo nazadovalo. Spodnještajerski nemško-nacionalni krogi bi morali postaviti konec takemu losvonromovstvu, kojega nositelji nastopajo kot narodni izdajalci! — Dobesedno smo citirali glasilo celjskih nemških nacionalcev. Je naravnost klasično in ne potrebuje komentara. Sami so poklicali Albanijsko Spodnje Štajersko, da razširi čisti Lutorov evangelij in izpodrine slovenstvo in katolištvo, zdaj pa z loparjem po njem, ko je povedal, da so tako tisti, ki so ga doli poklicali, kakor tisti, ki so za njim iz rajha prišli, vsi enako »verludranke! Lepi bratci ste res, vsi skupaj — kar veselje vas je gledati!

— Na Vačah bo imela »Kmetiska Zveza« shod v nedeljo dne 1. maja po popoldanski službi v prostorih župnišča. Poročal bo naš poslanec dr. Zajc in naš rojak poslanec Ravnihar.

— Letošnji glavni zbor Südmarke se vrši dne 7. in 8. maja v Lincu. V preteklem, t. j. 21. letu svojega obstanka je poskočilo število članov Südmarke od 55.701 na 70.646, kar znači zares močno organizacijo s približno 850 podružnicami. Za tekoče leto je Südmarka že izdala geslo: 100.000 nas mora biti, in podružnice že gredo s podvojeno silo na delo, da pridobijo Südmarki zahtevanih 100.000 članov. To kliče tudi vse Slovence na narodno-obrambno delo!

— Mokronog. Gotovo je že znano, da imamo pri nas sokole ali kavelne, kakor se sami imenujejo. Da imajo med službo božjo svoje kavelske vaje, kar so storili pretečeno nedeljo na vrtu za cerkvijo, se pač ne smemo čuditi. Pa tudi napredni in svobodni so, in kako kažejo svojo prostost in svobodo, naj spričuje sledeči dogodek: Pred nekaj časom je oddal naš brivec brivnico nekemu tovarišu iz Krškega. Hitro so pa zvohal niti kavelni, da se ne bo brigal preveč za nje novodošli brivec, zato so sklenili, da ga ne marajo in mu menda ta svoj sklep sporočili, češ: mi rabimo takega brivca, da bo tudi za kavelna dober. Kje je tista prostost in svoboda, ki jo imate vedno na jeziku, a ne pustite nikomur niti za trohico misliti drugače, kakor to, kar se rodi v vaših liberalnih kavelskih glavah. Pokažite tudi v dejanju, o čimur govorite pri vsaki priliki, saj vendar imate na čelu samega c. kr. sodnika; zato pa pustite vsaj ubogemu obrtniku prosto pot mišljenja. Tržani, koliko časa bo vendar še gospodarila ta družba in terorizirala naš trg? Otresimo se že enkrat takih ljudi in pokazimo jim hrbet!

— Živinozdravstvo. Za živinozdravnik v Mokronogu je imenovan g. Fr. Šink.

— Travniki mojster. Pri deželnem odboru kranjskem se sprejme travniški mojster s plačo 1600 K in z aktivitetno doklado 504 K na leto ter s pravico do normalnega napredovanja, kadar se definitivno namesti. Prosilci za to službo naj vložijo svoje prošnje ter prilože krstni in domovinski list, pravnostno izpričevalo, izpričevalo o šolski izobrazbi, o fizični sposobnosti in o strokovni usposobljenosti, do 28. maja 1910. pri deželnem odboru. V prošnji je tudi povedati, če in kako je že prosilec zadostil vojaški dolžnosti.

— Umrla je v Trstu soproga g. Fr. Kotnika, oficijala c. kr. državne železnice.

— Zmaga S. L. S. v Vipavi. Z ozirom na članek »Zmaga S. L. S. v Vipavi« v »Slovencu« z dne 18. t. m. konstatujemo resnici na ljubo, da v letošnje občinske volitve v Vipavi gospod K. Mayer aktivno ni posegal.

— Čudna riba. Iz Pulja poročajo: Tu je ujel nek ribič nenavadno ribo. Riba je dolga do 75 cm in do 60 cm visoka, je temnorjave barve in če se jo potipa, naredi utis, kakor da bi bila živ z drobnim peskom posuta. Na strani nad ustmi, katerih premer meri do 5 cm, ima žival malo manjše kot 5 kronski tolar velike oči, za vsakim očesom pa majhno luknjo, poleg katere se nahaja na vsaki strani po ena majhna plavuta. Na zadnjem koncu telesa pa ima riba po dve plavuti. Ribo so poslali v Trst, odkoder jo bodo pa najbrže poslali dalje na Dunaj.

— Gostovanje zagrebške opere. Člani zagrebške opere so včeraj otvorili večdnevno svoje gostovanje v Dubrovniku, na kar bodo odpotovali v Sarajevo, kjer bodo prirejali razne predstave osem dni. Sarajevski mestni svet jim je dovolil 3000 kron podpore.

— Otvoritev električne cestne železnice v Zagrebu se ima vršiti dne 18. avgusta t. l. v navzočnosti nadvojvode Leopolda Salvatorja, trgovinskega ministra, bana itd. Dela silno napredujejo. Nadvojvoda namerava ob tej priliki 8 dni ostati v Zagrebu in se njemu na čast vrše veliki vojaški nastopi ter dirke.

— Zgradba nove plinarne v Zagrebu je razpisana. Stroški so proračunjeni na 115.000 kron.

— Volkovi na srbski mejl. Iz Bje-line poročajo, da so se v okolici Mioča v velikem številu pojavili volkovi, ki so se sicer zadnja leta le redkokdaj pokazali. Volkovi so tako predrzni, da pridejo krast drobnico celo izpred hiš in iz staj. Ljudstvo je prestrašeno, oblasti pa se še niso zganile.

— Ceneni izlet na Reko, Trsat, Benetke in Padovo priredi o Binkoštih slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«. Odhod bo iz Ljubljane v soboto 14. maja, povratek v torek ob 4. uri zjutraj. Vsa vožnja z železnico in parniki, gondolami po Benetkah in na slavi Lido, vse vstopnice k beneškim znamenitostim, hrana in prenočišča v hotelih, velja iz Ljubljane do Benetk in nazaj samo 65 kron za osebo. To je bilo mogoče doseči le z izrednimi zvezami. Iz Benetk do Padove in nazaj velja vožnja le okoli 2 K. Tako ceneni izlet že davno ni bil prirejen in ker je skrbjeno, da se vidi vse znamenitosti ter je tudi za preskrbo izborna skrbjeno, ne bo nikomur žal, kdor se tega izleta udeleži. Tako poceni ne bo nikdar več mogoče videti toliko lepega. Kdor se namerava udeležiti, naj na dopisnici do 2. maja naznani svoj natančen naslov na uredništvo »Slovenca«, nakar dobi natančen spored in podrobna navodila za izletnike. — Opozarjamo na današnje izvirno poročilo o otvoritvi velike mednarodne umetniške razstave v Benetkah.

— Ustanovitev mohamedanske velebanke v Sarajevu je gotova stvar. Za predsednika bo izvoljen sarajevski župan Kulović, za podpredsednika Adam aga Mešić. Ustanovna glavnica je določena na dva milijona kron; mnogo je že sedaj podpisanega.

— Novo zagrebško kopališče na Savi. Zagrebška občina zgradi veliko novo moderno kopališče ob Savi. Kopališče ne bo v reki, marveč poleg nje se zgradé baseni, v katere bo voda iz reke po ceveh napeljana; tudi odtok bo naraven. Z delom se prične še letos.

— Divaška jama 1. majnika razsvetljena. Tržaška podružnica »Slovenskega planinskega društva« — v katere področje spada — razsvetli v nedeljo, dne 1. majnika slavnoznano divaško cesarjevič Rudolfovo vilenico. — Poleg širokoznane Postonjske jame je divaška vilenica, kolikor je dosedaj znano, ena najkrasnejših podzemeljskih jam. Odlikuje se po svojih mnogobrojnih in orjaških kristalnih kapnikih, ogromnih podzemeljskih prostorih, kakor tudi po lepo urejenih potih, tako da je vstop v to podzemeljsko krasoto lahko vsakomur brez vsake težave omogočen. — V nedeljo, 1. majnika bo gorelo v teh čudapolnih prostorih preko tisoč sveč in veliko acetilinskih svetilk, tako da bo razsvetljava res krasna. Razsvetljava bo trajala od treh popoldne do polu sedmih zvečer. Komur je prilika dana, naj nikar ne zamudi 1. majnika obiskati te krasotopolne podzemeljske prostore. Vstopnina 1 K za osebo.

— Dobavni razpis. C. in kr. vojno ministrstvo je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da si namerava dobavo perila in šlap za bolnice za leto 1910. po splošni konkurenci zagotoviti. Pismene ponudbe je najkasneje do 31. maja t. l., do 10. ure popoldne vložiti, in sicer za dobavo v monturno skladišče št. 1 pri c. in kr. intendanci 2. voja na Dunaju in za dobavo v monturno skladišče št. 2 pri c. in kr. intendanci 4. voja v Budimpešti. Dobavni razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— Razpis za dobavo drv. C. kr. deželna vlada v Ljubljani potrebuje za kurjavo svojih uradnih prostorov vsako leto 600 do 700 kubičnih metrov trdih in 50 do 60 kubičnih metrov mehkih drv. Razpisuje se zatorej ponudba za dobavo zgoraj omenjene množine drv. Ponudniki naj vložijo svoje ponudbe do 1. junija 1910. pri ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželne vlade v Ljubljani, prilože ponudbam varščino v znesku 500 kron ter povedo ceno za bukova cepljena drva in za jelova cepljena drva brez porenkljev, eventualno za krajnike od mehkega lesa, ki jih je, če mogoče, dobaviti v dolgosti enega metra, tako da se prevzame zložena v kletih c. kr. deželne vlade v Ljubljani. Omenjena drva bo, kakor nanese potreba, dobavljati vse leto, vendar njih največji del od meseca julija do oktobra. Pogodba se zazdaj sklone za eno leto.

— Frankopanski grad v Kraljevič rešen. Zagrebški listi poročajo, da je frankopanski grad v Kraljevič kupil požeški veleposestnik Junk in ga ponudil hrvaški vladi za 40.000 kron pod

lastno ceno. Vlada da je ponudbo sprejela in bo uredila grad za letovišče.

Znanost in umetnost.

* Cerkveno petje v majniku. Večkrat tožijo naši organisti, da so zlasti v mesecu majniku v zadregi, kje bi dobili primernih Marijinih pesmi. Ta tožba je posebno opravičena na deželi, kjer organisti navadno nimajo popolnih mešanih ali moških zborov in morejo peti le tri- do dvoglasne skladbe. Taki zbori bodo s prav posebnim veseljem pozdravili Marijine pesmi našega nedosežnega skladatelja g. Foersterja, ki so izšle v »Katoliški Bukvarni« pod naslovom: Šest Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove (štiri tudi za en glas) z orglami. Zložil A. Foerster. Cena partituri 1 K 80 vin., vsak glas 40 vin. — Udomačilo se je pri nas, posebno na deželi, mnenje, da so skladbe gosp. Foersterja preumetne, pretežke in premalo melodiozne. O teh pesmih se lahko z vso pravico trdi ravno nasprotno. Umetne so sicer, to se pravi: zložene so v najpravičnejši harmonizaciji in strogo cerkvenem duhu, kakor vse cerkvene skladbe izpod peresa gospoda Foersterja. A pri vsem tem so lahke in polne najlepših melodij. Opozarjamo gg. organiste tudi na to, da so tiskane kar le mogoče pregledno: v zgornji vrsti petje, v spodnji spremljevanje za orgle. Pri spremljevanju je na važnejših mestih pripisan tudi prstni red. Cerkvenim predstojništvom, gg. organistom in njih zborom te pesmi kar najtopleje priporočamo.

Izšlo je ravnokar v zalogi »Katoliške Bukvarne« za praznike svetnikov ali cerkvenih patronov sledeče: Sancte Joseph Invocatio; zložil dr. Anton Chlondowski za orgle, mešan zbor in soli. — Lahko rečemo, da dosedaj še nismo imeli tako primernega naprava, ki bi se porabil kot motet po recitiranem ofertoriju ne samo za praznike sv. Jožefa, ampak tudi za praznike drugih svetnikov in cerkvenih patronov (seveda samo za svetnike moškega spola) kakor je ta.

Podloži se samo namesto St. Joseph ime dotičnega svetnika ali cerkvenega patrona, in tako imaš najlepšo vlogo po ofertoriju. — Ker je ta skladba lahka in se pevcu kakor poslušavcu takoj prikupe, jo toplo priporočamo vsem cerkvenim pevskim zborom; oblika je pravilna, besedilo razločno. Partitura stane 60 vin., vsak posamezen glas 10 vin. in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

— Skrbite, da pridejo v vsako hišo naše vžgalice! — Vsak trgovec, pri katerem kupujete, jih mora imeti, vsaka gostilna, v katero zahajate, vsaka naša gospodinja! — Dolžnost vsakega našega somišljenika je, da zažiga tobak in smodke le z vžgalicami »Za obmejne Slovence«, ki se dobé pri »Gospodarski zvezi« v Ljubljani!

KANDIDATURE ZA BOSENSKI SABOR.

Poizkusi za volivni kompromis med muslimskimi strankama se še niso posrečili; največja ovira je Arnautović, ki simpatuje s Srbi. — Srbski uradniki postavijo v kuriji intelligence lastne kandidate. Tudi socialisti postavijo nasproti kandidatom katoliško mislečih uradnikov lastne kandidate. — Katoliški uradniki so 27. t. m. imenovali za svoje kandidate: Vancas in Jankiewicz (Kat. Druga) ter Mandić in dr. Čabraić (Zajednica). Tej listi so pridržali tudi židovski uradniki. — Za sporazum med Udrugo in Zajednico je malo upanja; število somišljenikov pri »Udrugi« vidno narašča. Njeni kandidati so: Vancas, ravnatelj banke Union Somogyi, odvetnik dr. Jankiewicz in dr. Dražić.

Ljubljanske novice.

— Napoleonova slava in njegov konec. Opozarjamo na to predavanje g. dr. Jož. Jeršeta, ki se prične danes točno ob 8. uri zvečer v dvorani gostilne pri Skliču, Konjušne ulice v Trnovem. Predavanje bo pojasnjevalo 60 skioptičnih slik.

— Ljubljane mešani zbor ima danes zvečer ob pol 8. uri vajo. Ker je le še malo vaj mogočih, je vsakogar častna dolžnost, da je sigurno in točno ob določeni uri na mestu. Pevci in pevke, vzdržite strogo disciplino kakor doslej. — Zborovodja.

— Kršćanska ženska zveza ima v petek dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne predavanje v »Unionu«. Predava č. g. dr. J. Jerše.

— Skrbite v prvi vrsti za nasade! Semtertje opazujemo, da se za nasade

vse premalo skrbijo in vendar je ravno lega Ljubljane taka, da bi bila lahko pravcati vrt, v veselje in razvedrilo tujem in domačinom. Za danes ne bomo pisali o tem, da se n. pr. za ljubljanski gozd skoro nič ne stori, kajti županu roji po glavi samo vzpenjača in oštarija na gradu, namesto, da bi se v prvi vrsti skrbelo za ureditev nasadov na Gradu in za napravo novih izprehodov. Kako se v tem oziru skrbijo v Gradcu, pri nas so se pa prezrli vsi nasveti, ki smo jih tozadevno že opetovano podali. Pač pa se je poskrbelo n. pr. na Jurjevo za to, da so se občinstvu odkrile škandalozne razmere na našem Gradu. V času, ko po županovi glavi roji vzpenjača na Grad, imajo n. pr. na Gradu tako škandalozno stranišče, da so si morali obiskovalci Jurjevanja podvihalati hlače, da so po blatu prišli do »stranišča«. Morda g. župan zato želi vzpenjače na Grad, da bi si tuji ogleдали to znamenitost, ki še prekaša smrdeče kolibece po Ljubljani, nad katerih nečednostjo se zgražajo tuji in domačini. Danes hočemo opozoriti mestni magistrat na nasade v našem tivolskem gozdu, po katerem neusmiljeno poje sekira. Kako drugod pazijo na vsako vejico — pri nas pa nihče ne vidi, da se hoče v naših časih tako senčnih tivolskih gozdih napraviti — Kras, ki bo menda tudi nekaka »ljubljska znamenitost«, znak napredne dobe. Ljubljanski občini najtopleje priporočamo, da vendar preskrbi, da se tivolski gozdovi še bolj ne opustošijo. Nad Šiško na poti, ki se zavije proti Drenikovem je mnogo smrek naseljenih in zaznamovanih s številkami, znamenje, da bodo padle, na poti, ki vodi k novi restavraciji g. Zajca, pa je zapela že sekira in smreke leže posekane naokrog. In vendar bi veljalo samo par sto kron, da bi se ne oškodovali na tak način tivolski gozdovi. Ta pot je bila pravzaprav edino še senčnata, sedaj pa tudi tu sekira neusmiljena sekira! Občina naj nujno skrbí, da na kaka način ohrani pred takim sekanjem tivolske gozdove — rešite Ljubljancem najlepše izprehode! Zato bodo Ljubljanci bolj hvaležni, kot pa ako se zabije tisoče in tisoče v kako »vzpenjačo«. Najprej skrbite, da bodoče Hribarjevo »poletno gledališče« ne bo stalo sredi — Krasa in ko ohranite in izpolnite sedanje nasade, potem še-le mislite na druge naprave!

— Arnošt Windischer, ki je zdaj drugič v zaporu, da prestane zaradi septembarskih dogodkov svojo drugo kazen, je v zaporu obolev in se nahaja v bolnišnici zaporov ljubljanske justične palače.

— Poročil se je g. Pavel Schetina iz Ljubljane z gospodično Slavico Grilčevo v Gaberju pri Celju.

— Umrla je Marjeta Mauc, soproga pekovskega mojstra v Krakovem. Pogreb bo jutri popoldne ob 5. uri. Večni mir blagi pokojnici!

— Redni občni zbor bolniške blagajne članov zadruge gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani se vrši v petek dne 29. aprila 1910, ob 3. uri popoldne v mali dvorani Mestnega doma.

— Mestna policija v Splitu se namerava preosnovati. Ondotno mestno županstvo je poslalo novoimenovanega redarstvenega (policijskega) načelnika Petra Lugra v Ljubljano v svrhu, da proučuje reorganizacijo, razmere in poslovanje ljubljanske mestne policije. Gospod Luger, ki se je mudil sedaj mesec dni v istem namenu v Pulju pri državni policiji, je nastopil že v ponedeljek svojo prakso v ljubljanskem mestno-policijskem uradu.

— V zagrebškem koncertu »Glasbene Matice« bo dvorni operni pevec, gospod Julij Betetto poleg basovskega samospeva v Sattnerjevi »Jeftejevi pri-segi« pel krasne izvirne pesmi, ki so njegovemu glasu najboljšje in prikladne. Iz novejših moderne slovenske literature tri Lajovičeve pesmi: »Veter veje...« iz »Novih akordov«, »Pesem starca« iz Matičinih samospevov in še nenatisnjeno novo pesem »Svetla noč«; nato pa najefektnejši slovenski basovski samospev zadnjih tridesetih let, pesem Vilharjevi »Mornar«. Gospa Mira Dev-Costaperraria bo pela dr. Krekovo pesem »Tam zunaj je sneg« iz »Novih akordov«, Oskar Devovo pesem »Pastarica«, Čajkovskega »Zapoj mi pesem, o matile« in Griegovo »Solvejgino pesem«.

— Srebrno poroko praznujeta danes nadočitelj g. Anton Likozar in njegova soproga.

— V Ameriko so hoteli pobegniti Ignacij Stroj, Alojzij Korhar in Anton Vojšček iz Malega Gabra in se odtegniti vojaški suknji. Vse tri pa je ustavil na kolodvoru službujoči stražnik in jih odvedel v zapor. Zagovarjali se bodo pred sodiščem.

— Arctovan je bil včeraj Srečko Ljubič iz Ustja pri Šmartnem, katerega preganja sodišče v policijskih listih

Še od lanskega leta zaradi hudočelstva težke telesne poškodbe. — Tudi čevljarskega vajenca Jurija Reischla iz Obertiefenbacha pri Kočevju so utaknili na brzojavno rekvizijo okrajnega sodišča v Spittalu pod ključ in ga bodo eskortirali zopet nazaj.

Ij Čegav je briljant? Meseca februarja lanskega leta je neki brivec kupil od svojega pomočnika briljant ter mu dal zanj 5 kron. Briljant je dal pozneje ceniti in ko je izvedel, da je vreden 200 kron, ga je izročil policiji, katera je dognala, da je imela to dragoceno neka perica na Sv. Petra cesti, katera je zahtevala zanj le 40 vinarjev. Policija je zadevo izročila državnemu pravdnistvu, ki je uvedlo glede tega preiskavo. Ker se ni izvedelo za pravega lastnika, je bila preiskava ustavljena, sodišče pa je briljant zopet poslalo policiji, katera ga bode hranila eno leto, potem ga pa bode izročila zopet perici, ako se v teku tega časa ne zglašijo pravi lastnik.

Ij izgubila je Marija Tavčarjeva denarnico, v kateri je imela nekaj vrednosti. — Kuharica Rozalija Stepiharjeva je izgubila denarnico, v kateri je imela do 13 K denarja.

Telefonska in brzojavna poročila. SLOVANSKA OPOZICIJA V FINANČNEM ODSEKU.

Dunaj, 28. aprila. Budgetni in finančni odsek sta zaradi ustavitve svoje delo. V budgetnem odseku se je rešilo poglavje »Ministrski svet«, v finančnem pa generalna debata še ni končana, dasi so stranke večine poizkusile jo izpeljati. Stvar ne gre, ker člani »Slovanske Unije« in socialni demokratje uspešno ovirajo samovoljo vladne večine. Večinske stranke so vsled tega zelo slabe volje.

TRŽAŠKO ŠKOFOVSKO VPRAŠANJE. Trst, 28. aprila. »Piccolo« z ozirom na dr. Rybačev govor v Bazovici trdi, da se vprašanje glede zasedenja tržaške škofijske stolice od merodajne strani sploh še niti ni načelo.

STRAHOVITI ANGLEŠKI STRAH PRED AVSTRIJSKIMI DREAD-NOUGHTKAMI.

London, 28. aprila. V seji poslanske zbornice je nebroj poslancev vlado interpeliral glede tega, ali Avstrija v tržaški ladjedelnici res že gradi dreadnoughtke in obstoja li res pogodba med Avstrijo in Nemčijo, glasom katere bo Avstrija štiri ladje velikanke, ako ne dobi zanje kredita, prodala Nemčiji. Lord admiralitete Mac Kenna je kratko odgovoril, da ne more interpelantom nič odgovoriti, ker oficijelno prav nič ne vé.

ALBANSKA VSTAJA. Carigrad, 28. aprila. Glavna vstaška moč je pri Kačaniju. Od severa koraka proti kačanskemu defileju general Šefket paša z 10 batalijoni, 3 baterijami in enim oddelkom kavalrije, 3 batalijoni s topovi pa gredo od druge strani, da zajamejo Albance. Albancem so bili dali 12 dni odloga, da se podvržejo; rok poteče danes. Ustaši se zbirajo okoli Peča in Djakovara, pa prete turškim oblastem v Peču s pokoljem. Ustaši so ustavili železnico in porezali brzojavne žice.

GRŠKI KRALJ ODSTOPI. Atene, 28. aprila. Listi poročajo, da se je grški kralj na otoku Krfu sestal z vsemi svojimi sinovi, da se posvetujejo glede razmerja, ki naj ga zavzame dinastija nasproti častnikom in političnemu gibanju. Kralj je homatij sit in bo odstopil, kakor hitro bo vprašanje prestolonasledstva definitivno rešeno.

VOJAŠKA NAVDUŠENOST V SRBIJI. Belgrad, 28. aprila. Tu se snujejo povsod strelska društva, zlasti med šolsko mladino. Osnovale se je tudi strelsko društvo vseučilišnikov, ki mu predseduje sam rektor.

RUSKI CAR ZA PO POVODNI OŠKOVANE SRBE.

Belgrad, 28. aprila. Ruski car Nikolaj je za po povodni oškodovane Srbe daroval 26.000 frankov.

500 DELAVCEV V ROVU ZAPRTIH. London, 28. aprila. V rudniku v Pynkpedu se je neki rov zabasal. V rovu je vsled tega zaprtih 500 delavcev. Dela se na to, da se pride do njih po drugem rovu.

GROF ZEPPELIN PRI PONESREČENEM »Z. II.«

Limburg, 28. aprila. Grof Zeppelin je dospel včeraj dopoldne iz Kolina v Weilburg in je takoj odšel na kraj ponesrečenega zrakoplova »Z. II.« Zeppelin je bil zelo popter ter je dejal častnikom zrakoplovne oddelke, da se

proti višjim močem ni mogoče boriti. Kraj, kjer se je zgodila nesreča, so vojaški popolnoma zaprli in strogo zastražili, ker si došli tujci in drugi jemljejo s seboj razna zrakoplova dela za spomin.

GROF ZEPPELIN NA DUNAJU. Draždane, 28. aprila. Z ozirom na nesrečo, ki je doletela zrakoplov »Z. II.« se bo preložila vožnja grofa Zeppelina na Dunaj z zrakoplovom »Z. III.« Grof Zeppelin je nameraval obiskati Dunaj, Prago in Draždane koncem maja, sedaj pa se bo vršila ta vožnja v sredi junija.

Angleška bolezen

uniči zdravje Vašega otroka, ako ne uporabite tako gotovega sredstva.

Scott-ova emulzija

obsega vse potrebne sestavine, da krepki kosti in jih obda s trdimi, zdravimi mišicami. Prednost Scott-ove emulzije, ki jo skrbni starši poj polnoma priznavajo, je ta, da jo mali dojenčki vsled prijetnega in sladkega okusa zelo radi uživajo. Celo ako otroci niti mleka ne prenesejo, prebavijo Scott-ovo emulzijo brez vsake težave.

Scott-ova emulzija

velja v vseh teh slučajih za neprekosno vzor-emulzijo.

Tudi poleti se jemlje z najboljim uspehom.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vln.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Rogaški

Tempel vrelc. Dietetična namizna pijača s obilno ogljikovo kislino. Pospešuje prebavo in izboljša spanje.

Styria Zelo koncentriran medelinen vrelc, priporočljiv pri kroničnem žolodnem kataru, zaprtju, žolčnih kamnih, jetrni trdnosti, slati, snovni neskladnosti, kataru dihalnih organov.

Donati Zdravilen vrelc največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem kataru, obstipaciji, žolčnih kamnih, solčični trganju, sladkovni bolezni.

Najmočnejši prirodní vrelc magnezijoglauberske soli.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta 28. aprila.

Pšenica za maj 1910.	11.65
Pšenica za okt. 1910.	10.30
Rž za maj.	8.18
Oves za maj.	6.92
Koruza za maj 1910.	5.75
Koruza za julij 1910.	5.95

Efektiv: Pšenica, trdnije, koruza, mlačneje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

D	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
27	9. zveč.	739.0	5.6	sl. svzh.	oblačno	
28	7. zjut.	739.3	1.8	sl. szah.	megla	19.7
	2. pop.	737.6	12.5	sr. svzh.	del. obl.	

Srednja včerašnja temp. 7.6°, norm. 11.6°.

1233

Zahvala.

Povodom smrti našega iskreno ljbn, ljcnega

FRANCKA

izrekamo vsem sorodnikom prijateljem in znancom, zlasti gospodu župniku J. Jerebu, gospodu učitelju L. Marnu in gospodu zdravniku Fr. Raznožniku najtoplejšo zahvalo, za vse dokaze iskrenega sočutja.

Škocijan p. Turjaku, 26. aprila 1910.

Zalujochi Peterlinovi.

RUŠČINA!

Dijak, ki je z dobrim uspehom obiskoval ruski tečaj ali ki je sicer večer ruščine, se išče hot inštruktor Nastov in upravitelju.

Apno priznana najboljša orsle priporočila ::

: Franc Weinberger : apnenice v Zagorju ob Savi.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra), posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

Podpisani naznanjam, da sem otvoril na Farovski loki pred živinskim sejmiščem v Kranju trgovino s prašiči.

Dobim iste vsako soboto in jih prodajam tudi za pleme. Kupci, nikar ne zamudite prilike in si iste oglejte, kjer tudi lahko vidite, kako se krmijo. 1223 (1—3) FRANC HERLE.

Mladenič star 21 let, vojašine prost, išče službe kot sluga v kakem uradu. hotelu ali trgovini. Zmožen je v govoru tudi italijanskega in nemškega jezika. Blagohotne ponudbe na župni urad v Ajdovščini, Goriško. 1218 4—1

HIŠA

v Sv. Petra predmestju v Ljubljani se iz proste roke prodaja.

Pojasnila v pisarni odvetnika dr. Josipa Sajovica, Gosposka ul. 3.

Pozor kupci!

Nekaj prav lepih posestev in dobro ideoh gostiln na Spodnem Štajerskem po nizki ceni in ugodni pogoji takoj za prodati. Vse natančneje, brezplačno, od Franc Petelinc Zgornja Poljskava pri Pragerskem. 1240

Zmožen tovarnar solinškega jeklenega blaga

1225 želi stopiti v zvezo 2—1

z zalagateljem armade

Ponudbe pod K. C. 5924 na Rudolfa Mosse, Cöln.

512

Sukneno in moderno blago za moške obleke v največji izbiri priporočila po ugodni ceni

R. Miklauc Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5. Obstoje trdnosti čez 40 let!

Išče se restavrater

za večji hotel na Gorenjskem pod jako ugodnimi pogoji. Ponudbe do 10. majnika t. l. na 1217

Tourist office v Ljubljani Miklošičeva cesta.

Razpis.

Na Suhoriji, politični okraj Postojna, župnije Košana na Notranjskem, se bode odajala na dražbo

dne 6. majnika t. l. ob 10. uri dopoldan poprava starega šolskega poslopja s prizidavo nove jednorazredne šolske sobe

in sicer le zidarska in mizarska dela.

Gradbeni stroški in pogoji so na upogled pri kr. šol. svetu na Suhoriji in so preračunjeni na K 9020.69 s tem pristavkom, da opravi rabuto sama podobčina Suhorska, podjetnik dobi pa delo od m³

Poprava starega poslopja odda se po pogodbi, to je delavci se plačajo od dneva.

Krajni šolski svet na Suhoriji

dne 26. aprila 1910.

Anton Bojanec podpredsednik.

Lepa birmanska darila!

Največja in najbogatejša izbira po jako znižanih cenah. — Se vljudno priporočam gg. botercam in boterčkom za obilni obisk.

Z velespoštovanjem

Fr. Čuden urar in trgovec v Ljubljani.

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu dopošlje 11 škatelj tako izbornu učinkujočih 3281

Salmijakovih pastil (kašelj lajšajočih, slez razkrajajočih)

lekarka Piccoli v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževnega dvornega založnika. Ena škatljica 20 vln., 11 škatelj 2 kroni. Naročila po povzetju.

Hiša v Kranju

dvonadstropna, z lepo prodajalno; posebno dober prostor za peka; je na prodaj. Več pove lastnik Ivan Potušek, Kranj.

Proda se iz proste roke

NOVA HIŠA

v Kandiji, 5 minut od glavnega trga v Novem mestu, na prijaznem prostoru, z lepim razgledom, 6 sobami, kuhinjo, jedilno shrambo, kopalno sobo, 2 kletmi, ter vodovodom, vse moderno urejeno. Pri hiši je do 600 m² vrta z železnim ograjo. Cena 22.000 kron. Vprašanje pod »nova hiša« poste restante, Novo mesto, Dolenjsko. 1189 3—1

V najem se oddajo prodajalniški prostori (z opravo) sredi trga na Vrhnikih. Več se poizve pri lastnici M. Pleško v Ljubljani, Mestni trg 17, II. nadstr.

Lepa stanovanja!

Več lepih stanovanj obstoječih iz dveh do štirih sob v solnčnati legi, se odda za avgust-termin na Friškovicu, Prisojna ulica št. 3, v hiši gosp. Hinko Privška zraven kapele. 1191 3—1